

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता — क्रम पाठः

प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

अग्निष्टोमे क्रयः

ॐ नमः परमात्मने । श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ

आप॑ उ॒न्दन्तु॑ । उ॒न्दन्तु॑ जी॒वसे॑ । जी॒वसे॑ दी॒र्घायु॑त्वाय॒ । दी॒र्घायु॑त्वाय॒ वर्च॑से । दी॒र्घायु॑त्वायेति॒
दी॒र्घायु॑—त्वाय॒ । वर्च॑स॒ ओष॑धे । ओष॑धे त्राय॑स्व । त्राय॑स्वैनम् । ए॒न॒ऽ स्व॑धिते । स्व॑धिते॒ मा ।
स्व॑धित॒ इति॒ स्व—धि॑ते । मै॒नम् । ए॒न॒ऽ हि॒ऽसीः॑ । हि॒ऽसीर् दे॒वश्रूः॑ । दे॒वश्रू॑रेतानि॒ । दे॒वश्रू॑रिति॒
दे॒व—श्रूः॑ । ए॒तानि॑ प्र । प्र व॑पे । व॒पे स्व॑स्ति । स्व॑स्त्युत्तराणि । उत्तरा॑ण्यशीय । उत्तरा॑णीत्युत्—
तरा॑णि । अ॒शीया॑पः । आपो॑ अ॒स्मान् । अ॒स्मान् मा॒तरः॑ । मा॒तरः॑ शु॒न्धन्तु॑ । शु॒न्धन्तु॑ घृ॒तेन॑ ।
घृ॒तेन॑ नः । नो॒ घृ॒तपु॑वः । घृ॒तपु॑वः पु॒नन्तु॑ । घृ॒तपु॑व इति॒ घृ॒त—पु॑वः । पु॒नन्तु॑ वि॒श्वम् । वि॒श्व—
म॒स्मत् । अ॒स्मत् प्र । प्र व॑हन्तु । व॒हन्तु॑ रि॒प्रम् । रि॒प्रमु॑त् । उदा॑भ्यः । आ॒भ्यः शु॒चिः । शु॒चि॒रा ।
आ पू॒तः । पू॒त ए॒मि । ए॒मि सोम॑स्य । सोम॑स्य त॒नूः । त॒नू॒रसि॑ । अ॒सि त॒नुर्व॑म् । त॒नुर्व॑म् मे । मे
पा॒हि । पा॒हि म॒हीना॑म् । म॒हीना॑म् पयः॑ । पयो॑ऽसि । अ॒सि व॒र्चो॑धाः । व॒र्चो॑धा अ॒सि । व॒र्चो॑धा
इति॒ वर्चः—धाः॑ । अ॒सि वर्चः॑ । व॒र्चो॑ मयि॑ । ॥ [१] ॥ मयि॑ धेहि॒ । धेहि॒ वृ॒त्रस्य॑ । वृ॒त्रस्य॑ क॒नी॒—
नि॒का । क॒नी॒नि॒काऽसि॑ । अ॒सि च॒रवु॑ष्पाः । च॒रवु॑ष्पा अ॒सि । च॒रवु॑ष्पा इति॒ च॒रवुः—पाः॑ ।
अ॒सि च॒रवुः॑ । च॒रवु॑र् मे । मे पा॒हि । पा॒हि चि॒त्पतिः॑ । चि॒त्पति॑स्त्वा । चि॒त्पति॑रिति॒ चित्—
पतिः॑ । त्वा पु॒नातु॑ । पु॒नातु॑ वा॒क्पतिः॑ । वा॒क्पति॑स्त्वा । वा॒क्पति॑रिति॒ वाक्—पतिः॑ । त्वा पु॒नातु॑ ।
पु॒नातु॑ दे॒वः । दे॒वस्त्वा॑ । त्वा स॒विता॑ । स॒विता॑ पु॒नातु॑ । पु॒नात्व॑च्छि॒द्रेण॑ । अ॒च्छि॒द्रेण॑ प॒वित्रे॑ण ।
प॒वित्रे॑ण वसो॑ः । वसोः॑ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य र॒श्मिभिः॑ । र॒श्मिभि॑स्तस्य॒ । र॒श्मिभि॑रिति॒ र॒श्मि—भिः॑ ।

तस्य ते। ते पवित्रपते। पवित्रपते पवित्रेण। पवित्रपत इति पवित्र—पते। पवित्रेण यस्मै। यस्मै
कम्। कम् पुने। पुने तत्। तच्छकेयम्। शकेयमा। आ वः। वो देवासः। देवास ईमहे। ईमहे
सत्यधर्माणः। सत्यधर्माणो अदध्वरे। सत्यधर्माण इति सत्य—धर्माणः। अदध्वरे यत्। यद्वः।
वो देवासः। देवास आगुरे। आगुरे यज्ञियासः। आगुर इत्या—गुरे। यज्ञियासो हवामहे। हवा-
मह इन्द्राग्नी। इन्द्राग्नी द्यावापृथिवी। इन्द्राग्नी इतीन्द्र—अग्नी। द्यावापृथिवी आपः। द्यावापृथिवी
इति द्यावा—पृथिवी। आप ओषधीः। ओषधीस्त्वम्। त्वम् दीर्घाणाम्। दीर्घाणामधिपतिः।
अधिपतिरसि। अधिपतिरित्यधि—पतिः। असीह। इह मा। मा सन्तम्। सन्तम् पाहि। पाहीति
पाहि ॥ ॥ [२] ॥

(वर्च ओषधीरष्टौ च)

॥ १ ॥

★

आकूत्यै प्रयुजे। आकूत्या इत्या—कूत्यै। प्रयुजे ऽग्नये। प्रयुज इति प्र—युजे। अग्नये स्वाहा।
स्वाहा मेधायै। मेधायै मनसे। मनसे ऽग्नये। अग्नये स्वाहा। स्वाहा दीर्घायै। दीर्घायै तपसे।
तपसे ऽग्नये। अग्नये स्वाहा। स्वाहा सरस्वत्यै। सरस्वत्यै पूष्णे। पूष्णे ऽग्नये। अग्नये स्वाहा।
स्वाहा ऽऽपः। आपो देवीः। देवीर् बृहतीः। बृहतीर् विश्वशम्भुवः। विश्वशम्भुवो द्यावापृ-
थिवी। विश्वशम्भुव इति विश्व—शम्भुवः। द्यावापृथिवी उरु। द्यावापृथिवी इति द्यावा—पृथिवी।
उर्वन्तरिखम्। अन्तरिखम् बृहस्पतिः। बृहस्पतिर् नः। नो हविषा। हविषा वृधातु। वृधातु
स्वाहा। स्वाहा विश्वे। विश्वे देवस्य। देवस्य नेतुः। नेतुर् मर्तः। मर्तो वृणीत। वृणीत सख्यम्।
सख्यव्विश्वे। विश्वे रायः। राय इषुब्धसि। इषुब्धसि द्युम्नम्। द्युम्नव्वृणीत। वृणीत पुष्यसे।
पुष्यसे स्वाहा। स्वाहर्त्सामयोः। ऋत्सामयोः शिल्पे। ऋत्सामयोरित्यृक्—सामयोः। शिल्पे
स्थः। शिल्पे इति शिल्पे। स्थस्ते। ते वाम्। ते इति ते। वामा। आ रभे। रभे ते। ते मा।
ते इति ते। मा पातम् ॥ [३] ॥ पातमा। आ ऽस्य। अस्य यज्ञस्य। यज्ञस्योदृचः। उदृच
इमाम्। उदृच इत्युत्—ऋचः। इमाम् धियम्। धियश् शिखमाणस्य। शिखमाणस्य देव। देव
क्रतुम्। क्रतुम् दखम्। दखव्वरुण। वरुण सम्। सश् शिशाधि। शिशाधि यया। ययाऽति।
अति विश्वा। विश्वा दुरिता। दुरिता तरेम। दुरितेति दुः—इता। तरेम सुतर्माणम्। सुतर्माण-

मधि॑ । सु॒त॒र्मा॑णमि॒ति सु—त॒र्मा॑णम् । अ॒धि ना॒वम् । ना॒व॑ रु॒हेम । रु॒हेमो॑र्क । ऊ॒र्गा॑सि । अ॒स्या-
 ङि॒रसी॑ । आ॒ङ्गि॒रस्य॑ पूर्ण॒म्रदाः॑ । ऊ॒र्ण॒म्रदा॑ ऊ॒र्जम् । ऊ॒र्ण॒म्रदा॑ इत्य॑ पूर्ण—म्रदाः । ऊ॒र्जम् मे । मे
 य॒च्छ । य॒च्छ पा॒हि । पा॒हि मा॑ । मा॒ मा । मा॒ मा । मा॒ हि॒सीः । हि॒सी॒र् वि॒ष्णोः॑ । वि॒ष्णोः
 श॒र्म । श॒र्मा॑सि । अ॒सि श॒र्म । श॒र्म य॒ज॒मा॒नस्य॑ । य॒ज॒मा॒नस्य॑ श॒र्म । श॒र्म मे । मे य॒च्छ । य॒च्छ
 न॒ख॒ष॒त्राणा॑म् । न॒ख॒ष॒त्राणा॑म् मा । मा॒ ऽती॒का॒शात् । अ॒ती॒का॒शात् पा॒हि । पा॒हीन्द्र॑स्य । इन्द्र॑स्य
 यो॒निः । यो॒नि॒रसि॑ । अ॒सि मा॑ । ॥ [४] ॥ मा॒ मा । मा॒ हि॒सीः । हि॒सीः कृ॒ष्यै । कृ॒ष्यै त्वा॑ ।
 त्वा॒ सु॒स॒स्यायै॑ । सु॒स॒स्यायै॑ सु॒पि॒प्प॒लाभ्यः॑ । सु॒स॒स्याया॑ इति॑ सु—स॒स्यायै॑ । सु॒पि॒प्प॒लाभ्य॑स्त्वा ।
 सु॒पि॒प्प॒लाभ्य॑ इति॑ सु—पि॒प्प॒लाभ्यः॑ । त्वौष॑धीभ्यः । ओष॑धीभ्यः सू॒प॒स्थाः । ओष॑धीभ्य॒ इत्यो-
 ष॑धि—भ्यः । सू॒प॒स्था दे॒वः । सू॒प॒स्था इति॑ सु—उ॒प॒स्थाः । दे॒वो व॒न॒स्पतिः॑ । व॒न॒स्पति॑रू॒र्ध्वः ।
 ऊ॒र्ध्वो मा॑ । मा॒ पा॒हि । पा॒ह्या । ओ॒दृचः॑ । उ॒दृचः॑ स्वाहा॑ । उ॒दृच॑ इत्यु॒त—ऋ॒चः । स्वाहा॑ य॒ज्ञम् ।
 य॒ज्ञम् म॒न॒सा । म॒न॒सा स्वाहा॑ । स्वाहा॑ द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑म् । द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑ ऽ स्वाहा॑ । द्यावा॑-
 पृथि॒वीभ्या॑मि॒ति द्यावा॑—पृथि॒वीभ्या॑म् । स्वाहा॑रोः । उ॒रोर॒न्तरि॑खात् । अ॒न्तरि॑खात् स्वाहा॑ ।
 स्वाहा॑ य॒ज्ञम् । य॒ज्ञ॒व्वाता॑त् । वा॒ता॒दा । आ र॒भे । र॒भ इति॑ र॒भे ॥ ॥ [५] ॥

(मा यो॒नि॒रसि॑ त्रि॒श॒च्च)

॥ २ ॥

★

दै॒वीम् धि॒यम् । धि॒यम् म॒नाम॑हे । म॒नाम॑हे सु॒मृ॒डीका॑म् । सु॒मृ॒डीका॑म॒भिष्ट॑ये । सु॒मृ॒डीका॑मि॒ति
 सु—मृ॒डीका॑म् । अ॒भिष्ट॑ये व॒र्चो॑धाम् । व॒र्चो॑धा॒य्य॒ज्ञवा॑हसम् । व॒र्चो॑धामि॒ति व॒र्चः—धा॑म् । य॒ज्ञवा॑-
 हस॑ सु॒पा॒रा । य॒ज्ञवा॑हसमि॒ति य॒ज्ञ—वा॑हसम् । सु॒पा॒रा नः॑ । सु॒पा॒रेति॑ सु—पा॒रा । नो॒ अ॒सत् ।
 अ॒सद्व॑शे । व॒श इति॑ व॒शे ॥ ये दे॒वाः । दे॒वा म॒नो॑जा॒ताः । म॒नो॑जा॒ता म॒नो॒युजः॑ । म॒नो॑जा॒ता इति॑
 म॒नः—जा॒ताः । म॒नो॒युजः॑ सु॒द॒र॒ष्वाः । म॒नो॒युज॑ इति॑ म॒नः—युजः॑ । सु॒द॒र॒ष्वा द॒र॒ष्पि॒तारः॑ ।
 सु॒द॒र॒ष्वा इति॑ सु—द॒र॒ष्वाः । द॒र॒ष्पि॒तार॑स्ते । द॒र॒ष्पि॒तार॑ इति॑ द॒र॒ष्प—पि॒तारः॑ । ते नः॑ । नः
 पा॒न्तु । पा॒न्तु ते । ते नः॑ । नो॒ऽव॑न्तु । अ॒व॑न्तु तेभ्यः । तेभ्यो॒ नमः॑ । नम॑स्तेभ्यः । तेभ्यः स्वाहा॑ ।
 स्वाहा॑ऽग्ने । अ॒ग्ने त्वम् । त्व॑ सु । सु जा॒गृहि॑ । जा॒गृहि॑ व॒यम् । व॒य॑ सु । सु म॒न्दि॒षीम॑हि ।
 म॒न्दि॒षीम॑हि गो॒पा॒य । गो॒पा॒य नः॑ । नः स्व॑स्तये । स्व॑स्तये प्र॒बुधे॑ । प्र॒बुधे॑ नः । प्र॒बुध॑ इति॑ प्र—

बुधे॑ । नः पुनः॑ । पुनर् ददः॑ । दद इति॑ ददः ॥ त्वमग्ने॑ । अग्ने॑ व्रत॒पाः । व्रत॒पा असि॑ । व्रत॒पा
इति॑ व्रत—पाः । असि॑ देवः । देव आ । आ मर्त्येषु॑ । मर्त्येष्व॑ । एत्या ॥ त्वय्यज्ञेषु॑ ॥ [६] ॥
यज्ञेष्वीड्यः॑ । ईड्य॑ इतीड्यः ॥ विश्वे॑ देवाः । देवा अभि॑ । अभि॑ माम् । मामा । आऽववृत्रन्न॑ ।
अववृत्रन् पूषा॑ । पूषा स॒न्या । स॒न्या सोमः॑ । सोमो राध॑सा । राध॑सा देवः । देवः स॒विता । स॒विता
वसोः॑ । वसोर् वसु॑दावा । वसु॑दावा रास्व । वसु॑दावेति॑ वसु—दावा । रास्वेयत् । इयथ॑ सोम ।
सोमा॑ । आ भूयः॑ । भूयो भर॑ । भर॒ मा । मा पृ॒णन्न॑ । पृ॒णन् पू॒र्या । पू॒र्या वि । वि रा॑धि । रा॒धि
मा । माऽहम् । अ॒हमायु॑षा । आयु॑षा च॒न्द्रम् । च॒न्द्रम॑सि । असि॑ मम॑ । मम॑ भो॒गाय॑ । भो॒गाय॑
भव॑ । भव॑ वस्त्रम् । वस्त्र॑मसि । असि॑ मम॑ । मम॑ भो॒गाय॑ । भो॒गाय॑ भव॑ । भवो॑स्त्रा । उ॒स्त्राऽसि॑ ।
असि॑ मम॑ । मम॑ भो॒गाय॑ । भो॒गाय॑ भव॑ । भव॑ हयः॑ । हयो॑ऽसि । असि॑ मम॑ । मम॑ भो॒गाय॑ ।
भो॒गाय॑ भव॑ । भव॑ छागः॑ । [७] ॥ छागो॑ऽसि । असि॑ मम॑ । मम॑ भो॒गाय॑ । भो॒गाय॑ भव॑ ।
भव॑ मेषः॑ । मेषो॑ऽसि । असि॑ मम॑ । मम॑ भो॒गाय॑ । भो॒गाय॑ भव॑ । भव॑ वायवे॑ । वायवे॑ त्वा । त्वा
वरु॑णाय । वरु॑णाय त्वा । त्वा नि॒रृ॒त्यै । नि॒रृ॒त्यै त्वा । नि॒रृ॒त्या इति॑ निः—रृ॒त्यै । त्वा
रु॒द्राय॑ । रु॒द्राय॑ त्वा । त्वा दे॒वीः । दे॒वीरा॑पः । आपो॑ अ॒पाम् । अ॒पान्न॑पात् । न॒पाद्यः॑ । य ऊ॒र्मिः ।
ऊ॒र्मिर्ह॑विष्यः । ह॒विष्य॑ इन्द्रि॒यावा॑न् । इन्द्रि॒यावा॑न् म॒दि॒न्त॑मः । इन्द्रि॒यावा॑नितीन्द्रि॒य—वा॑न् ।
म॒दि॒न्त॑मस्तम् । तव्यः॑ । वो मा । माऽव । अव॑ क्रमिषम् । क्रमि॑षमच्छिन्नम् । अच्छि॑न्नम् तन्तुम् ।
तन्तु॑म् पृथि॒व्याः । पृथि॒व्या अनु॑ । अनु॑ गेषम् । गेष॑म् भ॒द्रात् । भ॒द्राद॑भि । अभि॑ श्रेयः । श्रेयः॑ प्र ।
प्रेहि॑ । इहि॑ बृहस्पतिः । बृहस्पतिः॑ पुरेता । पुर॑एता ते । पुर॑एतेति॑ पुरः—एता । ते अस्तु॑ । अ॒स्त्वथ॑ ।
अथे॑म् । ईमव॑ । अव॑ स्य । स्य वरे॑ । वर॑ आ । आ पृथि॒व्याः । पृथि॒व्या आ॑रे । आ॑रे शत्रून् । शत्रून्
कृ॒णुहि॑ । कृ॒णुहि॑ सर्व॑वीरः । सर्व॑वीर आ । सर्व॑वीर इति॑ सर्व—वीरः । ए॒दम् । इ॒दम॑गन्म । अ॒गन्म॑
दे॒वय॑जनम् । दे॒वय॑जनम् पृथि॒व्याः । दे॒वय॑जनमिति॑ देव—य॒जनम् । पृथि॒व्या विश्वे॑ । विश्वे॑ दे॒वाः ।
दे॒वा यत् । यद॑जुषन्त । अ॒जुष॑न्त पूर्वे॑ । पूर्वे॑ ऋ॒क्स॒माभ्या॑म् । ऋ॒क्स॒माभ्या॑य्यजुषा । ऋ॒क्स॒मा-
भ्या॑मित्यृ॒क्स॒मा—भ्या॑म् । यजु॑षा स॒न्तर॑न्तः । स॒न्तर॑न्तो रा॒यः । स॒न्तर॑न्त इति॑ समू—तर॑न्तः ।
रा॒यस्पोषे॑ण । पोषे॑ण समू । समि॑षा । इ॒षा म॑देम । म॒देमे॑ति॑ मदेम ॥ [८] ॥

(आ त्वहयो॑ऽसि मम॑ भो॒गाय॑ भवस्य॒पञ्चविंश॑तिश्च)

॥ ३ ॥

★

इ॒यम् ते॑ । ते शु॒क्र । शु॒क्र त॒नूः । त॒नूरि॒दम् । इ॒दव्व॑र्चः । व॒र्चस्त॑या । त॒या सम् । सम् भ॑व ।
 भ॒व भ्राज॑म् । भ्राज॑म् गच्छ । ग॒च्छ जूः । जूर॑सि । अ॒सि धृ॒ता । धृ॒ता मन॑सा । मन॑सा जुष्टा ।
 जुष्टा वि॒ष्णवे । वि॒ष्णवे त॑स्याः । त॒स्यास्ते । ते स॒त्यस॑वसः । स॒त्यस॑वसः प्र॒सवे । स॒त्यस॑वस
 इति॑ स॒त्य—स॑वसः । प्र॒सवे वा॒चः । प्र॒सव इति॑ प्र—स॒वे । वा॒चो य॒न्त्रम् । य॒न्त्रम॑शीय । अ॒शीय
 स्वाहा॑ । स्वाहा शु॒क्रम् । शु॒क्रम॑सि । अ॒स्यमृ॑तम् । अ॒मृत॑मसि । अ॒सि वैश्व॑देवम् । वैश्व॑देवꣳ
 ह॒विः । वैश्व॑देवमिति॑ वैश्व—दे॒वम् । ह॒विः सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य च॒रवुः । च॒रवु॑रा । आ ऽरु॑हम् ।
 अ॒रुह॑मग्नेः । अ॒ग्नेर॒ख्णाः । अ॒ख्णाः क॒नीनि॑काम् । क॒नीनि॑काय्यत् । यदे॑तशेभिः । ए॒तशे॑भि—
 रीय॑से । ई॒यसे॑ भ्राज॑मानः । भ्राज॑मानो वि॒पश्चि॑ता । वि॒पश्चि॑ता चि॒त् । चि॒दसि॑ । अ॒सि म॒ना ।
 म॒नाऽसि॑ । अ॒सि धीः । धी॒रसि॑ । अ॒सि द॒ख्वि॑णा । द॒ख्वि॑णाऽसि॑ ॥ [९] ॥ अ॒सि य॒ज्ञिया॑ ।
 य॒ज्ञिया॑ऽसि॑ । अ॒सि र॒षत्रि॑या । र॒षत्रि॑याऽसि॑ । अ॒स्यदि॑तिः । अ॒दि॒तिर॑सि । अ॒स्युभ॑यतश्शीर्ष्णी ।
 उ॒भय॑तश्शीर्ष्णी सा । उ॒भय॑तश्शीर्ष्णीत्यु॒भय॑तः—शीर्ष्णी । सा नः । नः सु॒प्राची॑ । सु॒प्राची॑ सु॒प्र॒॒तीची॑ ।
 सु॒प्राची॑ति॒ सु—प्रा॒ची । सु॒प्रती॑ची सम् । सु॒प्रती॑चीति॒ सु—प्रती॑ची । सम् भ॑व । भ॒व मि॒त्रः ।
 मि॒त्रस्त्वा॑ । त्वा प॒दि । प॒दि ब॑दधातु । ब॒दधा॑तु पू॒षा । पू॒षा ऽद॑ध्वनः । अ॒दध्व॑नः पातु । पा॒त्वि॒न्द्राय॑ ।
 इन्द्रा॑याब्ध॒रख्वा॑य । अ॒ब्ध॒रख्वा॑यानु । अ॒ब्ध॒रख्वा॑येत्यधि—अ॒ख्वाय॑ । अनु॑ त्वा । त्वा
 मा॒ता । मा॒ता म॑न्यताम् । म॒न्यता॑मनु । अनु॑ पि॒ता । पि॒ताऽनु॑ । अनु॑ भ्रा॒ता । भ्रा॒ता स॒गर्भ्यः॑ ।
 स॒गर्भ्यो॑ऽनु॑ । स॒गर्भ्य इति॑ स—ग॒र्भ्यः । अनु॑ स॒खा । स॒खा स॒यूथ्यः॑ । स॒यूथ्यः॑ सा । स॒यूथ्य इति॑
 स—यू॒थ्यः । सा दे॑वि । दे॒वि दे॒वम् । दे॒वम॑च्छ । अ॒च्छेहि॑ । इ॒हीन्द्रा॑य । इन्द्रा॑य सोम॑म् । सोम॑ꣳ
 रु॒द्रः । रु॒द्रस्त्वा॑ । त्वा । आ वर्त॑यतु । वर्त॑यतु मि॒त्रस्य॑ । मि॒त्रस्य॑ प॒था । प॒था स्व॑स्ति । स्व॑स्ति
 सोम॑सखा । सोम॑सखा पुनः । सोम॑स॒खेति॑ सोम—स॒खा । पुन॑रा । ए॒हि । इ॒हि स॒ह । स॒ह र॒य्या ।
 र॒य्येति॑ र॒य्या ॥ ॥ [१०] ॥

(द॒ख्वि॑णासोम॑सखापञ्च च)

॥ ४ ॥

★

वस्व्यसि। असि रुद्रा। रुद्राऽसि। अस्यदितिः। अदितिरसि। अस्यादित्या। आदित्याऽसि।
 असि शुक्रा। शुक्राऽसि। असि चन्द्रा। चन्द्राऽसि। असि बृहस्पतिः। बृहस्पतिस्त्वा। त्वा सुम्ने।
 सुम्ने रण्वतु। रण्वतु रुद्रः। रुद्रो वसुभिः। वसुभिरा। वसुभिरिति वसु—भिः। आ चिकेतु।
 चिकेतु पृथिव्याः। पृथिव्यास्त्वा। त्वा मूर्द्धन्। मूर्द्धन्ना। आ जिघर्मि। जिघर्मि देवयजने। देव-
 यजन इडायाः। देवयजन इति देव—यजने। इडायाः पदे। पदे घृतवति। घृतवति स्वाहा।
 घृतवतीति घृत—वति। स्वाहा परिलिखितम्। परिलिखितं ररुषः। परिलिखितमिति परि—
 लिखितम्। ररुषः परिलिखिताः। परिलिखिता अरातयः। परिलिखिता इति परि—लिखिताः।
 अरातय इदम्। इदमहम्। अहं ररुषसः। ररुषसो ग्रीवाः। ग्रीवा अपि। अपि कृन्तामि।
 कृन्तामि यः। योऽस्मान्। अस्मान् द्वेष्टि। द्वेष्टि यम्। यम् च। च वयम्। वयम् द्विष्मः। द्विष्म
 इदम्। इदमस्य। अस्य ग्रीवाः। ग्रीवा अपि। ॥ [११] ॥ अपि कृन्तामि। कृन्ताम्यस्मे। अस्मे
 रायः। अस्मे इत्यस्मे। रायस्त्वे। त्वे रायः। त्वे इति त्वे। रायस्तोते। तोते रायः। रायः सम्।
 सम् देवि। देवि देव्या। देव्योर्वश्या। उर्वश्या पश्यस्व। पश्यस्व त्वष्टीमती। त्वष्टीमती ते। ते
 सपेय। सपेय सुरेताः। सुरेता रेतः। सुरेता इति सु—रेताः। रेतो दधाना। दधाना वीरम्।
 वीरव्विदेय। विदेय तव। तव सन्दृशि। सन्दृशि मा। सन्दृशीति सं—दृशि। माऽहम्। अहं
 रायः। रायस्पोषेण। पोषेण वि। वि योषम्। योषमिति योषम्॥ ॥ [१२] ॥

(अस्य ग्रीवाएकान्न त्रिंशच्च)

॥ ५ ॥

★

अंशुना ते। ते अंशुः। अंशुः पृच्यताम्। पृच्यताम् परुषा। परुषा परुः। परुर्
 गन्धः। गन्धस्ते। ते कामम्। काममवतु। अवतु मदाय। मदाय रसः। रसो अच्युतः। अच्यु-
 तोऽमात्यः। अमात्योऽसि। असि शुक्रः। शुक्रस्ते। ते ग्रहः। ग्रहोऽभि। अभि त्यम्। त्यम्
 देवम्। देवं सवितारम्। सवितारमूण्योः। ऊण्योः कविक्रतुम्। कविक्रतुमर्चामि। कविक्रतु-
 मिति कवि—क्रतुम्। अर्चामि सत्यसवसम्। सत्यसवसं रत्नधाम्। सत्यसवसमिति सत्य—
 सवसम्। रत्नधामभि। रत्नधामिति रत्न—धाम्। अभि प्रियम्। प्रियम् मतिम्। मतिमूर्ध्वा।
 ऊर्ध्वा यस्य। यस्यामतिः। अमतिर् भाः। भा अदिद्युतत्। अदिद्युतथ् सवीमनि। सवीमनि

हिरण्यपाणिः । हिरण्यपाणिरमिमीत । हिरण्यपाणिरिति हिरण्य—पाणिः । अमिमीत सुक्रतुः ।
 सुक्रतुः कृपा । सुक्रतुरिति सु—क्रतुः । कृपा सुवः । सुवरिति सुवः ॥ प्रजाभ्यस्त्वा । प्रजाभ्य
 इति प्र—जाभ्यः । त्वा प्राणाय । प्राणाय त्वा । प्राणयेति प्र—अनाय । त्वा व्यानाय । व्यानाय
 त्वा । व्यानायेति वि—अनाय । त्वा प्रजाः । प्रजास्त्वम् । प्रजा इति प्र—जाः । त्वमनु । अनु
 प्र । प्राणिहि । अनिहि प्रजाः । प्रजास्त्वाम् । प्रजा इति प्र—जाः । त्वमनु । अनु प्र । प्राणन्तु ।
 अनन्त्वित्यनन्तु ॥ ॥ [१३] ॥

(अनु सप्त च)

॥ ६ ॥

★

सोमम् ते । ते क्रीणामि । क्रीणाम्यूर्जस्वन्तम् । ऊर्जस्वन्तम् पर्यस्वन्तम् । पर्यस्वन्तव्वीर्या-
 वन्तम् । वीर्यावन्तमभिमातिषाहम् । वीर्यावन्तमिति वीर्य—वन्तम् । अभिमातिषाहं शुक्रम् ।
 अभिमातिषाहमित्यभिमाति—साहम् । शुक्रम् ते । ते शुकेण । शुकेण क्रीणामि । क्रीणामि
 चन्द्रम् । चन्द्रम् चन्द्रेण । चन्द्रेणामृतम् । अमृतममृतेन । अमृतेन सम्यत् । सम्यत् ते । ते गोः ।
 गोरस्मे । अस्मे चन्द्राणि । अस्मे इत्यस्मे । चन्द्राणि तपसः । तपसस्तनूः । तनूरसि । असि
 प्रजापतेः । प्रजापतेर् वर्णः । प्रजापतेरिति प्रजा—पतेः । वर्णस्तस्याः । तस्यास्ते । ते सहस्र-
 पोषम् । सहस्रपोषम् पुष्यन्त्याः । सहस्रपोषमिति सहस्र—पोषम् । पुष्यन्त्याश्चरमेण । चरमेण
 पशुना । पशुना क्रीणामि । क्रीणाम्यस्मे । अस्मे ते । अस्मे इत्यस्मे । ते बन्धुः । बन्धुर् मयि । मयि
 ते । ते रायः । रायः श्रयन्ताम् । श्रयन्तामस्मे । अस्मे ज्योतिः । अस्मे इत्यस्मे । ज्योतिः सोमवि-
 क्रयिणि । सोमविक्रयिणि तमः । सोमविक्रयिणीति सोम—विक्रयिणि । तमो मित्रः । मित्रो नः ।
 न आ । एहि । इहि सुमित्रधाः । सुमित्रधा इन्द्रस्य । सुमित्रधा इति सुमित्र—धाः । इन्द्रस्योरुम् ।
 ऊरुमा । आ विश । विश दर्विणम् । दर्विणमुशन्न । उशन्नशन्तम् । उशन्तं स्योनः ।
 स्योनः स्योनम् । स्योनं स्वान । स्वान भ्राज । भ्राजाङ्घरि । अङ्घरि बम्भरि । बम्भरि
 हस्त । हस्त सुहस्त । सुहस्त कृशानो । सुहस्तेति सु—हस्त । कृशानवेते । कृशानविति कृश—
 अनो । एते वः । वः सोमक्रयणाः । सोमक्रयणास्तान् । सोमक्रयणा इति सोम—क्रयणाः । तान्
 ररुषध्वम् । ररुषध्वम् मा । मा वः । वो दभन्न । दभन्निति दभन्न ॥ ॥ [१४] ॥

(हृत्सुपञ्चत्रिंशच्च)

|| ٢ ||

प्र च्यवस्व । च्यवस्व भुवः । भुवस्पते । पते विश्वानि । विश्वान्यभि । अभि धामानि । धामानि
 मा । मा त्वा । त्वा परिपरी । परिपरी विदत् । परिपरीति परि—परी । विदन्मा । मा त्वा । त्वा
 परिपन्थिनः । परिपन्थिनो विदन्न । परिपन्थिन इति परि—पन्थिनः । विदन्मा । मा त्वा । त्वा
 वृकाः । वृका अघायवः । अघायवो मा । अघायव इत्यघ—यवः । मा गन्धर्वः । गन्धर्वो विश्वा-
 वसुः । विश्वावसुरा । विश्वावसुरिति विश्व—वसुः । आ दधत् । दधच्छयेनः । श्येनो भूत्वा । भूत्वा
 परा । परा पत । पत यजमानस्य । यजमानस्य नः । नो गृहे । गृहे देवैः । देवैः सङ्स्कृतम् ।
 सङ्स्कृतय्यजमानस्य । यजमानस्य स्वस्त्ययनी । स्वस्त्ययन्यसि । स्वस्त्ययनीति स्वस्ति—
 अयनी । अस्यपि । अपि पन्थाम् । पन्थामगस्महि । अगस्महि स्वस्तिगाम् । स्वस्तिगामने-
 हसम् । स्वस्तिगामिति स्वस्ति—गाम् । अनेहसय्येन । येन विश्वाः । विश्वाः परि । परि द्विषः ।
 द्विषो वृणक्ति । वृणक्ति विन्दते । विन्दते वसु । वसु नमः । नमो मित्रस्य । मित्रस्य वरुणस्य ।
 वरुणस्य चरुषसे । चरुषसे महः । महो देवाय । देवाय तत् । तदृतम् । ऋतं सपर्यत । सपर्यत
 दूरेदृशे । दूरेदृशे देवजाताय । दूरेदृश इति दूरे—दृशे । देवजाताय केतवे । देवजातायेति देव-
 जाताय । केतवे दिवः । दिवस्पुत्राय । पुत्राय सूर्याय । सूर्याय शंसत । शंसत वरुणस्य ।
 वरुणस्य स्कम्भनम् । स्कम्भनमसि । असि वरुणस्य । वरुणस्य स्कम्भसर्जनम् । स्कम्भस-
 र्जनमसि । स्कम्भसर्जनमिति स्कम्भ—सर्जनम् । अस्युन्मुक्तः । उन्मुक्तो वरुणस्य । उन्मुक्त
 इत्युत्—मुक्तः । वरुणस्य पाशः । पाश इति पाशः ॥ ॥ [१७] ॥

(मित्रस्यत्रयोविंशतिश्च)

॥ ९ ॥

★

अग्नेरातिथ्यम् । आतिथ्यमसि । असि विष्णवे । विष्णवे त्वा । त्वा सोमस्य । सोमस्या-
 तिथ्यम् । आतिथ्यमसि । असि विष्णवे । विष्णवे त्वा । त्वाऽतिथेः । अतिथेरातिथ्यम् । आति-
 थ्यमसि । असि विष्णवे । विष्णवे त्वा । त्वाऽग्नये । अग्नये त्वा । त्वा रायस्पोषदावन्ने । राय-
 स्पोषदावन्ने विष्णवे । रायस्पोषदावन्न इति रायस्पोष—दावन्ने । विष्णवे त्वा । त्वा श्येनाय ।
 श्येनाय त्वा । त्वा सोमभृते । सोमभृते विष्णवे । सोमभृत इति सोम—भृते । विष्णवे त्वा । त्वा
 या । या ते । ते धामानि । धामानि हविषा । हविषा यजन्ति । यजन्ति ता । ता ते । ते विश्वा ।

विश्वा परिभूः । परिभूरस्तु । परिभूरिति परि—भूः । अस्तु यज्ञम् । यज्ञं गयस्फानः । गयस्फानः
प्रतरणः । गयस्फान इति गय—स्फानः । प्रतरणः सुवीरः । प्रतरण इति प्र—तरणः । सुवी-
रोऽवीरहा । सुवीर इति सु—वीरः । अवीरहा प्र । अवीरहेत्यवीर—हा । प्र चर । चरा सोम । सोम
दुर्यान् । दुर्यानदित्याः । अदित्याः सदः । सदोऽसि । अस्यदित्याः । अदित्याः सदः । सद आ ।
आ सीद । ॥ [१८] ॥ सीद वरुणः । वरुणोऽसि । असि धृतव्रतः । धृतव्रतो वारुणम् । धृत-
व्रत इति धृत—व्रतः । वारुणमसि । असि शय्योः । शय्योर् देवानाम् । शय्योरिति शम्—योः ।
देवानां सख्यात् । सख्यान्मा । मा देवानाम् । देवानामपसः । अपसः छिथस्महि । छिथस्म-
ह्यापतये । आपतये त्वा । आपतय इत्या—पतये । त्वा गृह्णामि । गृह्णामि परिपतये । परिपतये
त्वा । परिपतय इति परि—पतये । त्वा गृह्णामि । गृह्णामि तनूनघ्रे । तनूनघ्रे त्वा । तनूनघ्र इति
तनू—नघ्रे । त्वा गृह्णामि । गृह्णामि शाकराय । शाकराय त्वा । त्वा गृह्णामि । गृह्णामि शक्नन्न ।
शक्नन्नोजिष्ठाय । ओजिष्ठाय त्वा । त्वा गृह्णामि । गृह्णाम्यनाधृष्टम् । अनाधृष्टमसि । अनाधृष्टमि-
त्यना—धृष्टम् । अस्यनाधृष्टम् । अनाधृष्टम् देवानाम् । अनाधृष्टमित्यना—धृष्टम् । देवाना-
मोजः । ओजोऽभिशास्तिपाः । अभिशास्तिपा अनभिशास्तेन्यम् । अभिशास्तिपा इत्यभिशास्ति-
पाः । अनभिशास्तेन्यमनु । अनभिशास्तेन्यमित्यनभि—शास्तेन्यम् । अनु मे । मे दीर्ष्वाम् ।
दीर्ष्वाम् दीर्ष्वापतिः । दीर्ष्वापतिर् मन्यताम् । दीर्ष्वापतिरिति दीर्ष्व—पतिः । मन्यतामनु ।
अनु तपः । तपस्तपस्पतिः । तपस्पतिरञ्जसा । तपस्पतिरिति तपः—पतिः । अञ्जसा सत्यम् ।
सत्यमुप । उप गेषम् । गेष सुविते । सुविते मा । मा धा । धा इति धाः ॥ ॥ [१९] ॥

(आमैर्क च)

॥ १० ॥

★

अश्वरश्शुस्ते । अश्वरश्शुरित्यश्वः—अश्वः । ते देव । देव सोम । सोमा । आ
प्यायताम् । प्यायतामिन्द्राय । इन्द्रायैकधनविदे । एकधनविद् आ । एकधनविद् इत्येकधन-
विदे । आ तुभ्यम् । तुभ्यमिन्द्रः । इन्द्रः प्यायताम् । प्यायता मा । आ त्वम् । त्वमिन्द्राय । इन्द्राय
प्यायस्व । प्यायस्वा । आ प्यायय । प्यायय सखीन् । सखीन्थ सन्या । सन्या मेधया । मेधया
स्वस्ति । स्वस्ति ते । ते देव । देव सोम । सोम सुत्याम् । सुत्यामशीय । अशीयेष्टः । एष्टा रायः ।

रायः प्र। प्रेषे। इषे भगाय। भगायर्तम्। ऋतमृतवादिभ्यः। ऋतवादिभ्यो नमः। ऋतवादिभ्य इत्यृतवादिभ्यः। नमो दिवे। दिवे नमः। नमः पृथिव्यै। पृथिव्या अग्ने। अग्ने व्रतपते। व्रतपते त्वम्। व्रतपत इति व्रतपते। त्ववँव्रतानाम्। व्रतानाँवँव्रतपतिः। व्रतपतिरसि। व्रतपतिरिति व्रतपतिः। असि या। या मम। मम तनूः। तनूरेषा। एषा सा। सा त्वयि। त्वयि या। ॥ [२०] ॥ या तव। तव तनूः। तनूरियम्। इयं सा। सा मयि। मयि सह। सह नौ। नौ व्रतपते। व्रतपते व्रतिनोः। व्रतपत इति व्रतपते। व्रतिनोँर व्रतानि। व्रतानि या। या ते। ते अग्ने। अग्ने रुद्रिया। रुद्रिया तनूः। तनूस्तया। तया नः। नः पाहि। पाहि तस्याः। तस्यास्ते। ते स्वाहा। स्वाहा या। या ते। ते अग्ने। अग्नेऽयाशया। अयाशया रजाशया। अयाशयेत्ययाशया। रजाशया हराशया। रजाशयेति रजाशया। हराशया तनूः। हराशयेति हराशया। तनू वरुषिष्ठा। वरुषिष्ठा गह्वरेष्ठा। गह्वरेष्ठोग्रम्। गह्वरेष्ठेति गह्वरेस्था। उग्रवचः। वचो अप। अपावधीम्। अवधीम् त्वेषम्। त्वेषवचः। वचो अप। अपावधीम्। अवधीँ स्वाहा। स्वाहेति स्वाहा ॥ [२१] ॥

(त्वयिचत्वारिंशच्च)

॥ ११ ॥

★

वित्तायनी मे। वित्तायनीति वित्तअयनी। मेऽसि। असि तित्तायनी। तित्तायनी मे। तित्तायनीति तित्तअयनी। मेऽसि। अस्यवतात्। अवतान्मा। मा नाथितम्। नाथितमवतात्। अवतान्मा। मा व्यथितम्। व्यथितव्विदेः। विदेरग्निः। अग्निर् नमः। नमो नाम। नामाग्ने। अग्ने अङ्गिरः। अङ्गिरो यः। योऽस्याम्। अस्याम् पृथिव्याम्। पृथिव्यामसि। अस्यायुषा। आयुषा नाम्ना। नाम्ना एहि। इहि यत्। यत्ते। तेऽनाधृष्टम्। अनाधृष्टम् नाम। अनाधृष्टमित्यनाधृष्टम्। नाम यज्ञियम्। यज्ञियम् तेन। तेन त्वा। त्वा। आ दधे। दधेऽग्ने। अग्ने अङ्गिरः। अङ्गिरो यः। यो द्वितीयस्याम्। द्वितीयस्याम् तृतीयस्याम्। तृतीयस्याम् पृथिव्याम्। पृथिव्यामसि। अस्यायुषा। आयुषा नाम्ना। नाम्ना एहि। इहि यत्। यत्ते। तेऽनाधृष्टम्। अनाधृष्टम् नाम। अनाधृष्टमित्यनाधृष्टम्। नाम यज्ञियम् ॥ [२२] ॥ यज्ञियम् तेन। तेन त्वा। त्वा। आ दधे। दधे सिंहीः। सिंहीरसि। असि महिषीः। महिषीरसि।

अस्युरु। उरु प्रथस्व। प्रथस्वोरु। उरु ते। ते यज्ञपतिः। यज्ञपतिः प्रथताम्। यज्ञपति-
रिति यज्ञ—पतिः। प्रथताम् ध्रुवा। ध्रुवाऽसि। असि देवेभ्यः। देवेभ्यः शुन्धस्व। शुन्धस्व
देवेभ्यः। देवेभ्यः शुम्भस्व। शुम्भस्वेन्द्रघोषः। इन्द्रघोषस्त्वा। इन्द्रघोष इतीन्द्र—घोषः। त्वा
वसुभिः। वसुभिः पुरस्तात्। वसुभिरिति वसु—भिः। पुरस्तात् पातु। पातु मनोजवाः। मनो-
जवास्त्वा। मनोजवा इति मनः—जवाः। त्वा पितृभिः। पितृभिर् दक्षिणतः। पितृभिरिति
पितृ—भिः। दक्षिणतः पातु। पातु प्रचेताः। प्रचेतास्त्वा। प्रचेता इति प्र—चेताः। त्वा रुद्रैः।
रुद्रैः पश्चात्। पश्चात् पातु। पातु विश्वकर्मा। विश्वकर्मा त्वा। विश्वकर्मेति विश्व—कर्मा।
त्वाऽऽदित्यैः। आदित्यैरुत्तरतः। उत्तरतः पातु। उत्तरत इत्युत्—तरतः। पातु सिंहीः।
सिंहीरसि। असि सपत्नसाही। सपत्नसाही स्वाहा। सपत्नसाहीति सपत्न—साही। स्वाहा
सिंहीः। सिंहीरसि। असि सुप्रजावनिः। सुप्रजावनिः स्वाहा। सुप्रजावनिरिति सुप्रजा—
वनिः। स्वाहा सिंहीः। सिंहीरसि। ॥ [२३] ॥ असि रायस्पोषवनिः। रायस्पोषवनिः
स्वाहा। रायस्पोषवनिरिति रायस्पोष—वनिः। स्वाहा सिंहीः। सिंहीरसि। अस्यादित्य-
वनिः। आदित्यवनिः स्वाहा। आदित्यवनिरित्यादित्य—वनिः। स्वाहा सिंहीः। सिंहीरसि।
अस्या। आ वह। वह देवान्। देवान् देवयते। देवयते यजमानाय। देवयत इति देव—यते।
यजमानाय स्वाहा। स्वाहा भूतेभ्यः। भूतेभ्यस्त्वा। त्वा विश्वायुः। विश्वायुरसि। विश्वायुरिति
विश्व—आयुः। असि पृथिवीम्। पृथिवीम् दृंह। दृंह ध्रुवर्षित्। ध्रुवर्षिदसि। ध्रुवर्षि-
दिति ध्रुव—र्षित्। अस्यन्तरिर्षम्। अन्तरिर्षम् दृंह। दृंह च्युतर्षित्। अच्युतर्षि-
दसि। अच्युतर्षिदित्यच्युत—र्षित्। असि दिवम्। दिवम् दृंह। दृंह अग्नेः। अग्नेर् भस्म।
भस्मासि। अस्यग्नेः। अग्नेः पुरीषम्। पुरीषमसि। असीत्यसि ॥ ॥ [२४] ॥

(नामसुप्रजावनिः स्वाहा सिंहीः पञ्चत्रिंशच्च)

॥ १२ ॥

युञ्जते मनः। मन उत। उत युञ्जते। युञ्जते धियोः। धियो विप्राः। विप्रा विप्रस्य। विप्रस्य
बृहतः। बृहतो विपश्चितः। विपश्चित इति विपश्चितः ॥ वि होत्राः। होत्रा दधे। दधे वयुनावित्।
वयुनाविदेकः। वयुनाविदिति वयुन—वित्। एक इत्। इन् मही। मही देवस्य। देवस्य सवितुः।

सवितुः परिष्टुतिः । परिष्टुतिरिति परि—स्तुतिः ॥ सुवाग् देव । सुवागिति सु—वाक् । देव दुर्यान् ।
दुर्या५ आ । आ वद । वद देवश्रुतौ । देवश्रुतौ देवेषु । देवश्रुताविति देव—श्रुतौ । देवेष्व । आ
घोषेथाम् । घोषेथामा । आ नः । नो वीरः । वीरो जायताम् । जायताम् कर्मण्यः । कर्मण्यो
यम् । य५ सर्वे । सर्वेऽनुजीवाम् । अनुजीवाम यः । अनुजीवामेत्यनु—जीवाम् । यो बहूनाम् ।
बहूनामसत् । असद् वशी । वशीति वशी ॥ इदं विष्णुः । विष्णुर् वि । वि चक्रमे । चक्रमे त्रेधा ।
त्रेधा नि । नि दधे । दधे पदम् । पदमिति पदम् ॥ समूढमस्य । समूढमिति सं—ऊढम् । अस्य
पा५सुरे । ॥ [२५] ॥ पा५सुर इरावती । इरावती धेनुमती । इरावती इतीरा—वती । धेनुमती
हि । धेनुमती इति धेनु—मती । हि भूतम् । भूत५ सूयवसिनी । सूयवसिनी मनवे । सूयवसिनी
इति सु—यवसिनी । मनवे यशस्ये । यशस्ये इति यशस्ये ॥ व्यस्कभ्रात् । व्यस्कभ्राद् रोदसी ।
रोदसी विष्णुः । रोदसी इति रोदसी । विष्णुरिते । एते दाधार । एते इत्येते । दाधार पृथिवीम् ।
पृथिवीमभितः । अभितो मयूखैः । मयूखैरिति मयूखैः ॥ प्राची प्र । प्राची इति प्राची । प्रेतम् ।
इतमदध्वरम् । अदध्वरम् कल्पयन्ती । कल्पयन्ती ऊर्ध्वम् । कल्पयन्ती इति कल्पयन्ती ।
ऊर्ध्वयज्ञम् । यज्ञं नयतम् । नयतम् मा । मा जीह्वरतम् । जीह्वरतमत्र । अत्र रमेथाम् । रमे-
थाव्वर्षम् । वर्षम् पृथिव्याः । पृथिव्या दिवः । दिवो वा । वा विष्णो । विष्णुवुत । उत वा । वा
पृथिव्याः । पृथिव्या महः । महो वा । वा विष्णो । विष्णुवुत । उत वा । वाऽन्तरिक्षात् । अन्तरि-
क्षाद्धस्तौ । हस्तौ पृणस्व । पृणस्व बहुभिः । बहुभिर् वसव्यैः । बहुभिरिति बहु—भिः । वसवैरा ।
आ प्र । प्र यच्छ । यच्छ दस्विषणात् । ॥ [२६] ॥ दस्विषणादा । ओत । उत सव्यात् । सव्या-
दिति सव्यात् ॥ विष्णोर् नुकम् । नुकव्वीर्याणि । वीर्याणि प्र । प्र वोचम् । वोचय्यः । यः पार्थि-
वानि । पार्थिवानि विममे । विममे रजा५सि । विमम इति वि—ममे । रजा५सि यः । यो अस्क-
भायत् । अस्कभायदुत्तरम् । उत्तर५ सधस्थम् । उत्तरमित्युत्—तरम् । सधस्थव्विचक्रमाणः ।
सधस्थमिति सध—स्थम् । विचक्रमाणस्त्रेधा । विचक्रमाण इति वि—चक्रमाणः । त्रेधोरुगायः ।
उरुगायो विष्णोः । उरुगाय इत्युरु—गायः । विष्णो रराटम् । रराटमसि । असि विष्णोः । विष्णोः
पृष्ठम् । पृष्ठमसि । असि विष्णोः । विष्णोः इजग्रे । इजग्रे स्थः । इजग्रे इति इजग्रे । स्थो विष्णोः ।

विष्णोः स्यूः । स्यूरसि । असि विष्णोः । विष्णो ध्रुवम् । ध्रुवमसि । असि वैष्णवम् । वैष्णवमसि ।
असि विष्णवे । विष्णवे त्वा । त्वेति त्वा ॥ ॥ [२७] ॥

(अस्ययच्छैकान्नचत्वारिंशच्च)

॥ १३ ॥

★

कृणुष्व पाजः । पाजः प्रसितिम् । प्रसितिम् न । प्रसितिमिति प्र—सितिम् । न पृथ्वीम् । पृथ्वी-
य्याहि । याहि राजा । राजेव । इवामवान् । अमवाश् इमेन । अमवानित्यम—वान् । इमेनेती-
भेन ॥ तृष्ठीमनु । अनु प्रसितिम् । प्रसितिम् द्रूणानः । प्रसितिमिति प्र—सितिम् । द्रूणानोऽस्ता ।
अस्ताऽसि । असि विद्ध्य । विद्ध्य ररखसः । ररखस स्तपिष्ठैः । तपिष्ठैरिति तपिष्ठैः ॥ तव
भ्रमासः । भ्रमास आशुया । आशुया पतन्ति । पतन्त्यनु । अनु स्पृश । स्पृश धृषता । धृषता
शोशुचानः । शोशुचान इति शोशुचानः ॥ तपूष्पग्रे । अग्रे जुह्व । जुह्व पतङ्गान् । पत-
ङ्गानसन्दितः । असन्दितो वि । असन्दित इत्यसं—दितः । वि सृज । सृज विष्वक् । विष्व-
गुल्काः । उल्का इत्युल्काः ॥ प्रति स्पशः । स्पशो वि । वि सृज । सृज तूर्णितमः । तूर्णितमो
भव । तूर्णितम इति तूर्णि—तमः । भवा पायुः । पायुर् विशः । विशो अस्याः । अस्या अदब्धः ।
अदब्ध इत्यदब्धः ॥ यो नः । नो दूरे । दूरे अघशश्सः । अघशश्सो यः । अघशश्स इत्यघ-
शश्सः । ॥ [२८] ॥ यो अन्ति । अन्त्यग्रे । अग्रे मार्किः । मार्किष्ठे । ते व्यथिः । व्यथिरा । आ
दधर्षीत् । दधर्षीदिति दधर्षीत् ॥ उदग्रे । अग्रे तिष्ठ । तिष्ठ प्रति । प्रत्या । आ तनुष्व । तनुष्व
नि । न्यमित्रान् । अमित्राश् ओषतात् । ओषतात् तिग्महेते । तिग्महेत इति तिग्म—हेते ॥ यो
नः । नो अरातिम् । अरातिश् समिधान । समिधान चक्रे । समिधानेति सं—इधान । चक्रे नीचा ।
नीचा तम् । तम् धर्षिषे । धर्ष्यतसम् । अतसम् न । न शुष्कम् । शुष्कमिति शुष्कम् ॥ ऊर्ध्वो
भव । भव प्रति । प्रति विद्ध्य । विद्ध्याधि । अद्ध्यस्मत् । अस्मदाविः । आविष्कृणुष्व । कृणुष्व
दैव्यानि । दैव्यान्यग्रे । अग्न इत्यग्रे ॥ अव स्थिरा । स्थिरा तनुहि । तनुहि यातुजूनाम् । यातुजूनाम्
जामिम् । जामिमजामिम् । अजामिम् प्र । प्र मृणीहि । मृणीहि शत्रून् । शत्रूनिति शत्रून् ॥ स
ते । ते जानाति । ॥ [२९] ॥ जानाति सुमतिम् । सुमतिर्व्यविष्ठ । सुमतिमिति सु—मतिम् ।
यविष्ठ यः । य ईवते । ईवते ब्रह्मणे । ब्रह्मणे गातुम् । गातुमैरत् । ऐरदित्यैरत् ॥ विश्वान्यस्मै ।

अस्मै सुदिनानि। सुदिनानि रायः। सुदिनानीति सु—दिनानि। रायो द्युम्नानि। द्युम्नान्यर्यः।
 अर्यो वि। वि दुरः। दुरो अभि। अभि द्यौत्। द्यौदिति द्यौत्॥ सेत्। इदग्ने। अग्ने अस्तु।
 अस्तु सुभगः। सुभगः सुदानुः। सुभग इति सु—भगः। सुदानुर् यः। सुदानुरिति सु—दानुः।
 यस्त्वा। त्वा नित्येन। नित्येन हविषा। हविषा यः। य उक्थैः। उक्थैरित्युक्थैः॥ पिप्रीषति
 स्वे। स्व आयुषि। आयुषि दुरोणे। दुरोणे विश्वा। दुरोण इति दुः—ओने। विश्वेत्। इदस्मै।
 अस्मै सुदिना। सुदिना सा। सुदिनेति सु—दिना। साऽसत्। असदिष्टिः। इष्टिरितीष्टिः॥ अर्चामि
 ते। ते सुमतिम्। सुमतिम् घोषि। सुमतिमिति सु—मतिम्। घोष्यर्वाक्। अर्वाक् सम्। सम्
 ते। ते वावाता। वावाता जरताम्। जरतामियम्॥ [३०] ॥ इयम् गीः। गीरिति गीः॥
 स्वश्वास्ता। स्वश्वा इति सु—अश्वाः। त्वा सुरथाः। सुरथा मर्जयेम। सुरथा इति सु—रथाः।
 मर्जयेमास्मे। अस्मे र्षत्राणि। अस्मे इत्यस्मे। र्षत्राणि धारयेः। धारयेरनु। अनु द्यून्।
 द्यूनिति द्यून्॥ इह त्वा। त्वा भूरि। भूर्या। आ चरेत्। चरेदुप। उप त्मन्। त्मन् दोषावस्तः।
 दोषावस्तर दीदिवाऽसम्। दोषावस्तरिति दोषा—वस्तः। दीदिवाऽसमनु। अनु द्यून्। द्यूनिति
 द्यून्॥ क्रीडन्तस्त्वा। त्वा सुमनसः। सुमनसः सपेम। सुमनस इति सु—मनसः। सपेमाभि।
 अभि द्युम्ना। द्युम्ना तस्थिवाऽसः। तस्थिवाऽसो जनानाम्। जनानामिति जनानाम्॥ यस्त्वा।
 त्वा स्वश्वः। स्वश्वः सुहिरण्यः। स्वश्व इति सु—अश्वः। सुहिरण्यो अग्ने। सुहिरण्य इति सु—
 हिरण्यः। अग्न उपयाति। उपयाति वसुमता। उपयातीत्युप—याति। वसुमता रथेन। वसुमतेति
 वसु—मता। रथेनेति रथेन॥ तस्य त्राता। त्राता भवसि। भवसि तस्य। तस्य सखा। सखा यः।
 यस्ते। त आतिथ्यम्। आतिथ्यमानुषक्। आनुषग् जुजोषत्। जुजोषदिति जुजोषत्॥ महो
 रुजामि। रुजामि बन्धुता॥ [३१] ॥ बन्धुता वचोभिः। वचोभिस्तत्। वचोभिरिति वचः—
 भिः। तन्मा। मा पितुः। पितुर् गोतमात्। गोतमादनु। अन्वियाय। इयायेतीयाय॥ त्वन्नः।
 नो अस्य। अस्य वचसः। वचसश्चिकिद्धि। चिकिद्धि होतः। होतर् यविष्ठ। यविष्ठ सुक्रतो।
 सुक्रतो दर्मूनाः। सुक्रतो इति सु—क्रतो। दर्मूना इति दर्मूनाः॥ अस्वप्नज स्तरणयः। अस्वप्नज
 इत्यस्वप्न—जः। तरणयः सुशेवाः। सुशेवा अतन्द्रासः। सुशेवा इति सु—शेवाः। अतन्द्रा-
 सोऽवृकाः। अवृका अश्रमिष्ठाः। अश्रमिष्ठा इत्यश्रमिष्ठाः॥ ते पायवः। पायवः सद्भिर्गयच्चः।

स॒दि॒ध्र्य॒ञ्चो नि॒षद्य॑ । नि॒षद्या॒ग्ने॑ । नि॒षद्येति॑ नि—सद्य॑ । अ॒ग्ने तव॑ । तव॑ नः । नः पा॒न्तु । पा॒न्त्व-
मूर॑ । अ॒मूरेत्य॑मूर॑ ॥ ये पा॒यवः॑ । पा॒यवो॑ मा॒मते॒यम् । मा॒मते॒यम् ते॑ । ते अ॒ग्ने । अ॒ग्ने पश्य॑न्तः ।
पश्य॑न्तो अ॒न्धम् । अ॒न्धम् दु॒रिता॑त् । दु॒रिता॑दर॒ख्वन्न॑ । दु॒रिता॑दिति॑ दुः—इता॑त् । अर॒ख्वन्नित्य॑-
र॒ख्वन्न॑ ॥ र॒ख्व तान् । तान्थ॑ सु॒कृतः॑ । सु॒कृतो॑ वि॒श्ववे॑दाः । सु॒कृत॑ इति॑ सु—कृतः॑ । वि॒श्ववे॑दा
दि॒प्सन्तः॑ । वि॒श्ववे॑दा इति॑ वि॒श्व—वे॒दाः । दि॒प्सन्त॑ इत् । इद् रि॒पवः॑ । रि॒पवो॑ न । ना ह॑ । ह॒ दे॒भुः ।
॥ [३२] ॥ दे॒भुरिति॑ दे॒भुः ॥ त्वया॑ व॒यम् । व॒यं स॒धन्यः॑ । स॒धन्य॑स्त्वोताः॑ । स॒धन्य॑ इति॑ सध—
न्यः । त्वोता॑ स्तव॑ । तव॑ प्रणी॑ति । प्रणी॑त्यश्याम॑ । प्रणी॑तीति॑ प्र—नी॑ती । अ॒श्याम॑ वाजा॑न् ।
वाजा॑निति॑ वाजा॑न् ॥ उ॒भा श॑स॒सा । श॑स॒सा सू॒दय॑ । सू॒दय॑ स॒त्यता॑ते । स॒त्यता॑ते ऽनु॒ष्ठुया॑ । स॒त्य-
ता॑त इति॑ स॒त्य—ता॑ते । अ॒नुष्ठु॑या कृ॒णुहि॑ । कृ॒णुह्य॒हया॑ण । अ॒हया॑णेत्य॒हया॑ण ॥ अ॒या ते॑ । ते
अ॒ग्ने । अ॒ग्ने स॒मिधा॑ । स॒मिधा॑ वि॒धेम॑ । स॒मिधेति॑ सं—इधा॑ । वि॒धेम॑ प्रति॑ । प्रति॑ स्तोम॑म् । स्तोम॑ं
श॒स्यमा॑नम् । श॒स्यमा॑नम् गृ॒भाय॑ । गृ॒भायेति॑ गृ॒भाय॑ ॥ दहा॑शसः॑ । अ॒शसो॑ र॒ख्वसः॑ । र॒ख्वसः॑
पा॒हि । पा॒ह्यस्मान् । अ॒स्मान् द्रु॒हः । द्रु॒हो नि॒दः । नि॒दो मि॒त्रम॒हः । मि॒त्रम॒हो अ॒वद्या॑त् । मि॒त्रम॒ह
इति॑ मि॒त्र—म॒हः । अ॒वद्या॑दित्य॒वद्या॑त् ॥ र॒ख्वोह॑ण॒व्वाजिन॑म् । र॒ख्वोह॑णमिति॑ र॒ख्वः—हन॑म् ।
वा॒जिन॑मा । आ जि॒घर्मि॑ । जि॒घर्मि॑ मि॒त्रम् । मि॒त्रम् प्रथि॑ष्ठम् । प्रथि॑ष्ठमुप॑ । उप॑ या॒मि । या॒मि श॒र्म ।
श॒र्मेति॑ श॒र्म ॥ शि॒शानो॑ अ॒ग्निः । अ॒ग्निः क्रतु॑भिः । क्रतु॑भिः स॒मिद्धः॑ । क्रतु॑भिरिति॑ क्रतु॑—भिः ।
स॒मिद्धः॑ सः । स॒मिद्ध॑ इति॑ स॒म्—इद्धः॑ । स नः॑ । नो दि॒वा । दि॒वा सः॑ । ॥ [३३] ॥ स रि॒षः ।
रि॒षः पा॑तु । पा॑तु नक्त॑म् । नक्त॑मिति॑ नक्त॑म् ॥ वि ज्योति॑षा । ज्योति॑षा बृ॒हता॑ । बृ॒हता॑ भा॑ति ।
भा॒त्यग्निः॑ । अ॒ग्निरा॒विः । आ॒विर् विश्वा॑नि । विश्वा॑नि कृ॒णुते॑ । कृ॒णुते॑ म॒हित्वा॑ । म॒हित्वेति॑ म॒हि—
त्वा ॥ प्रादे॑वीः । अदे॑वीर् मा॒याः । मा॒याः स॒हते॑ । स॒हते॑ दु॒रेवाः॑ । दु॒रेवाः॑ शि॒शीते॑ । दु॒रेवा॑ इति॑
दुः—एवाः॑ । शि॒शीते॑ शृङ्गे॑ । शृङ्गे॑ र॒ख्वसे॑ । शृङ्गे॑ इति॑ शृङ्गे॑ । र॒ख्वसे॑ वि॒निख्वे॑ । वि॒निख्वे॑
इति॑ वि—नि॒ख्वे ॥ उ॒त स्वा॒नासः॑ । स्वा॒नासो॑ दि॒वि । दि॒विष॑न्तु । स॒न्त्वग्नेः॑ । अ॒ग्ने स्ति॒ग्मायु॑धाः ।
ति॒ग्मायु॑धा र॒ख्वसे॑ । ति॒ग्मायु॑धा इति॑ ति॒ग्म—आ॒युधाः॑ । र॒ख्वसे॑ ह॒न्तवै॑ । ह॒न्तवा॑ उ॒ । उ॒वित्यु॑ ॥
मदे॑ चित् । चि॒दस्य॑ । अ॒स्य प्र॑ । प्र रु॒जन्ति॑ । रु॒जन्ति॑ भा॒माः । भा॒मा न॑ । न व॑रन्ते । व॒रन्ते
प॒रिबा॑धः । प॒रिबा॑धो अदे॑वीः । प॒रिबा॑ध इति॑ प॒रि—बा॑धः । अदे॑वीरित्य॒देवीः॑ ॥ ॥ [३४] ॥

(अ॒घ॒श॒ः॒स॒ ते॒ज॒र॒ता॒ः॒रु॒जामि॒ह॒ दि॒वैक॑च॒त्वारि॑ः॒श॒च्च॒)

॥ १४ ॥

॥ हरिः ॐ ॥

प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः — क्रम पाठः — समाप्तः

अनुवाकाः	पञ्चशत्यः
१४	३४

